

ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΔΕΛΤΑ
ΜΑΓΚΑΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΑΓΚΑΣ

ΜΑΓΚΑΣ

Διόρθωση: Συλβί Ρηγοπούλου

Εικονογράφηση: Σταύρος Παλάντζας

Εικονογράφηση εξωφύλλου: Ναταλία Καπατσούλια

© 2017, Εκδόσεις Κυριάκος Παπαδόπουλος Α.Ε.

Η πνευματική ιδιοκτησία αποκτάται χωρίς καμιά διατύπωση και χωρίς την ανάγκη ρήτρας απαγορευτικής των προσβολών της. Κατά τον Ν. 2387/20 (όπως έχει τροποποιηθεί με τον Ν. 2121/93 και ισχύει σήμερα) και κατά τη Διεθνή Σύμβαση της Βέρνης (που έχει κυρωθεί με τον Ν. 100/1975), απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αποθήκευση σε κάποιο σύστημα διάσωσης και γενικά η αναπαραγωγή του παρόντος έργου με οποιονδήποτε τρόπο ή μορφή, τμηματικά ή περιληπτικά, στο πρωτότυπο ή σε μετάφραση ή άλλη διασκευή, χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

www.epbooks.gr

Καποδιστρίου 9, 144 52 Μεταμόρφωση Αττικής

τηλ.: 210 2816134, e-mail: info@epbooks.gr

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ

Μασσαλίας 14, 106 80 Αθήνα, τηλ.: 210 3615334

ISBN 978-960-569-679-5

ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΔΕΛΤΑ

ΜΑΓΚΑΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Στους εγγονούς μου
Απόστολο Παπαδόπουλο
και Παύλο Ζάννα

Η ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΔΕΛΤΑ, κόρη του μεγάλεμπορου Εμμανουήλ Μπενάκη και της Βιργινίας Χωρέμη, γεννήθηκε στην Αλεξάνδρεια το 1874.

Το 1882 η οικογένεια Μπενάκη εγκαθίσταται στην Ελλάδα όπου λίγο αργότερα η Πηνελόπη, σε ηλικία 21 ετών, παντρεύεται τον Στέφανο Δέλτα. Από τον γάμο της απέκτησε τρεις κόρες, τη Σοφία, την Αλεξάνδρα και τη Βιργινία.

Μετά την εθνική καταστροφή του '97, η οικογένεια επανεγκαθίσταται στην Αλεξάνδρεια, και εκεί τον Φεβρουάριο του 1905 η Πηνελόπη Δέλτα θα γνωρίσει τον μεγάλο έρωτα της ζωής της, τον Ίωνα Δραγούμη.

Στα χρόνια που θα ακολουθήσουν, η Πηνελόπη Δέλτα θα συμμετάσχει ενεργά στον αγώνα των δημοτικιστών μαζί με τους Μανόλη Τριανταφυλλίδη, Αλέξανδρο Δελμούζο, Δημήτρη Γληνό, Νικόλαο Πολίτη κ.ά.

Το 1920 θα ζήσει τη δραματική εμπειρία της δολοφονίας του Ίωνα Δραγούμη από ένα απόσπασμα φανατικών βενιζελικών.

Είναι η αρχή του τέλους. Λίγα χρόνια αργότερα, το 1925, μια οδυνηρή ασθένεια θα την καθηλώσει στην αναπηρική πολυθρόνα σβήνοντας κάθε επιθυμία της για ζωή, και τον Απρίλιο του 1941 δίνει εκούσιο τέλος παίρνοντας το δηλητήριο που είχε πάντα μαζί της.

Τα κυριότερα έργα της είναι: *Για την Πατρίδα* (1909), *Παραμύθι χωρίς όνομα* (1910), *Τον καιρό του Βουλγαροκτόνου* (1911), *Η ζωή του Χριστού* (1925), *Τρελαντώνης* (1932), *Μάγκας* (1935), *Στα μυστικά του βάλτου* (1937).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρώτες μου απορίες.....	13
Άσπρα κουρέλια και μαύρα ποδάρια.....	17
Ο φίλος μου ο Μπόμπης.....	24
Χιώτικο νοικοκυριό.....	32
Άδοξο κυνήγι.....	37
Το σπίτι μας.....	46
Πρώτη νίκη.....	64
Αστέρω και Κεχαγιάς.....	69
Βασίλης.....	74
Η Γιαγιά.....	86
Η ποντικοφωλιά.....	100
Οι κουρμάδες.....	106
Η πολυθρόνα.....	119
Ο καπετάν Μανόλης.....	135
Μεσολόγγι.....	143
Ψαρά.....	154
Η φυγή.....	164
Αιχμαλωσία.....	179
Αφράτος.....	188
Ελευθερία και απογοήτευση.....	198
Η επιστροφή.....	211
Οι γνώσεις του Αφράτου.....	224
Σωκράτης.....	235
Αναποδιές.....	244
Το μυστικό του Βασίλη.....	265
Μίκης Ζέζας.....	281
Ο πρωτομάρτυρας.....	291
Προς τον αγώνα.....	308

ΠΡΩΤΕΣ ΜΟΥ ΑΠΟΡΙΕΣ

Κοίταζα τ' αγόρια και σκέπτομουν.
Ο Λουκάς έγραφε σιωπηλά, τα φρύδια του σουφρωμένα, θυμωμένος ακόμα, ενώ ο Βρασίδας, με τα χέρια στις τσέπες, πήγαινε κι έρχονταν, κάθονταν και σηκώνονταν, σφύριζε και τραγουδούσε, φασάρευε, γύρευε να δείξει πως διασκέδαζε ωραία. Αλλά βαριούνταν φοβερά.

Νυσταγμένος τον ακολουθούσα με το βλέμμα, κλείοντας τότε το ένα μάτι τότε το άλλο, και συλλογίζομουν.

Γιατί άραγε αντιπαθούσα τόσο τον Βρασίδα; Τι ήταν που δεν μ' άρεσε σ' αυτόν; Τα πεταχτά του χείλια; Το βάδισμά του το νωθρό; Ή μήπως η ματιά του, που δεν σε κοίταζε ποτέ καταπρόσωπο; Ήταν οι γραβάτες του οι σφαναχτερές; Τα μαλλιά του τα πομαδιασμένα και κολλημένα στο μέτωπο; Ή απλώς η αντίθεσή του με τον εξάδελφό του, τον Λουκά;

Γιατί ήταν μεγάλη η αντίθεση αυτή. Ο Λουκάς, λιγνός, λεπτός, λίγο σκεπτικός πάντα, με τα γαλανά ορθάνοιχτα μάτια του που σε κοίταζαν ως μέσα στην καρδιά, τα σγουρά του κοντοκομμένα μαλλιά, βρουτσιασμένα πίσω, ξεσκεπαζοντας το μέτωπο. Ο Βρασίδας, ένα χρόνο μεγαλύτερος, παχύς, μαλθακός, σάψαλος, πολυλογάς, κυράτσα.

Τι μ' ένοιαζαν όμως εμένα όλα αυτά, και τι με πείραζαν;

Γιατί μου έκανε τόσο κακό η παρουσία του, που δεν μπορούσα να βγάλω το μάτι μου από πάνω του;

Περνούσε η ώρα και ο Λουκάς όλο έγραφε.

Στο τέλος βαρέθηκε στα σωστά του ο Βρασίδας, πήγε κοντά του και του είπε με αέρα:

— Έλα, ξεμπέρδευε το μάθημά σου και πάμε κάτω στο περιβόλι.

— Να πας μονάχος σου, του αποκρίθηκε ο Λουκάς. Εγώ δεν παίζω μαζί σου.

— Καλέ, τι μου λες, καλέ; έκανε κοροϊδευτικά ο Βρασίδας.

Ο Λουκάς πετάχθηκε πάνω.

«Τώρα θα πέσει ξύλο», είπα μέσα μου, και χάρηκα λιγάκι, γιατί ήξερα πως, αν κι ένα χρόνο μικρότερος, ο Λουκάς θα του τις έβρεχε.

Μα βαστάχθηκε και κάθισε πάλι στο τετράδιό του.

— Δεν παίζω με ανθρώπους που βρίζουν, είπε.

Ο Βρασίδας γέλασε.

— Τι σε νοιάζει εσένα τι λέγω εγώ για τον Βασίλη; έκανε.

— Τον αγαπώ τον Βασίλη. Και δεν παραδέχομαι να τον λες εσύ ζώο.

Με πόνεσαν τα λόγια αυτά του Λουκά, σαν να με είχε δείρει.

— Μα δεν το είπα μπροστά του, δικαιολογήθηκε ο Βρασίδας.

— Ακόμα χειρότερο. Φοβάσαι να το πεις μπροστά του και το λες πίσω του.

— Πφφφ... έκανε ο Βρασίδας, ένας παλιοδούλος...

Αυτή τη φορά δεν κρατήθηκε ο Λουκάς και του ρίχθηκε.

Μ' αυτός, που κάτι ήξερε από τις γροθιές του Λουκά, δεν τον περίμενε. Μ' έναν πήδο βρέθηκε στην πόρτα, κατέβηκε κουτροβαλιστά κι έφυγε, χωρίς καν να πάρει το καπέλο του.

Κάθε άλλη ώρα θ' αρπούσα το καπέλο αυτό στα δόντια

μου και θα το έκανα κουρέλι. Μα όλη αυτή η κουβέντα με είχε μελαγχολήσει τόσο, που ούτε κούνησα.

Ενώ ο Λουκάς εξακολουθούσε να γράφει, εγώ ακούμπησα το κεφάλι μου στα πόδια μου και αφέθηκα στη συλλογή.

Όσο και αν αγαπούσα τον Λουκά και αν αντιπαθούσα τον Βρασίδα, αυτή τη φορά δεν μπορούσα να δώσω δίκαιο στον αγαπημένο μου. Ακούσετε την ιστορία του καβγά.

Ο Βρασίδας ήθελε να κόψει ένα μεγάλο τσαμπί άγουρες μπανάνες που κρέμουνταν σε μια μπαναριά. Ο Βασίλης ο περιβολάρης τον εμπόδισε. Είπε πως ήταν πολύ πράσινες ακόμα, πως πρώτα έπρεπε να κιτρινίσουν οι μπανάνες της απάνω σειράς, και τότε μόνο να κοπεί το τσαμπί και να μπει στην ψάθα, για να ωριμάσουν και οι άλλες. Τίποτα ο Βρασίδας. Επέμεινε και θύμωσε. Και μόλις γύρισε ο Βασίλης τη ράχη, τον είπε «ζώο». Τότε θύμωσε και ο Λουκάς και τα δυο εξαδέλφια μάλωσαν.

Με όλη την αντιπάθεια που είχα για τον Βρασίδα, αυτή τη φορά βρήκα πως ο Λουκάς είχε άδικο.

Ήταν πρώτη φορά που με πλήγωναν και με πρόσβαλλαν οι ανθρώπνες προλήψεις.

Έκτοτε άκουσα πολλές αδικίες στη ζωή μου. Μ' αυτή η πρώτη με πόνεσε, με πλήγωσε πολύ.

Συνηθίζουν οι άνθρωποι να λέν' άλλους «ζώα», «κτήνη», «τετράποδα», για να βρίσουν και να τους πουν περιφρονητικά πως δεν σκέπτονται, δεν αισθάνονται, δεν κρίνουν, δεν νιώθουν. Το άκουσα και το ακούω. Μα δεν το συνήθισα ποτέ.

Γιατί άραγε είναι περιφρονητικό να σε πουν ζώο; Γιατί είναι προσβολή να είσαι τετράποδο; Ή μήπως ο αριθμός των ποδαριών κάνει την αξία των ζωντανών; Ή μήπως εμείς δεν αισθανόμαστε; Δεν κρίνουμε; Δεν αγαπούμε; Δεν πονούμε το ίδιο, αν όχι και περισσότερο από τους ανθρώπους;

Αυτές ήταν οι σκέψεις που κείνη τη μέρα τόσο με τυράννησαν, ώστε από τότε αποφάσισα να σας πω μερικές ιστορίες της ζωής μου, για να δείτε, όχι μόνο πόσο άδικοι είστε σεις οι άνθρωποι, αλλά και να πειστείτε πως εσείς είστε υποδεέστερα όντα από μας, αφού εσείς δεν έχετε την ικανότητα να μας καταλαβαίνετε, ενώ εμείς σας εννοούμε πάντα μ' ένα σας μονάχα βλέμμα, με μία σας κίνηση, ακόμα και από τον τόνο μόνο της φωνής σας, αδιάφορο τι γλώσσα μιλάτε.

ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΔΕΛΤΑ ΜΑΓΚΑΣ

«Περάσαμε από καλλιεργημένους κήπους και πλατείες ανθοστολισμένες, περάσαμε μια φαρδιά λεωφόρο, φυτεμένη μεγάλα δέντρα, και μπήκαμε σε μια συνοικία όπου μου φάνηκε πως αναγνώριζα δρόμους και σπίτια που είχα ξαναδεί, σαν βγήκα με τον αφέντη μου και τα παιδιά μας, μια δυο φορές».

Η Πηνελόπη Δέλτα μάς περιγράφει με τον μοναδικό της τρόπο τα έργα και τις ημέρες από τη ζωή ενός πανέξυπνου σκύλου.

Η αυτοβιογραφία ενός σκύλου λοιπόν – μια ιστορία εποχής γραμμένη με βαθιά ευαισθησία.

ISBN 978-960-569-679-5

9 789605 169679 5

Κωδ. μηχ/σης 13.075

www.epbooks.gr